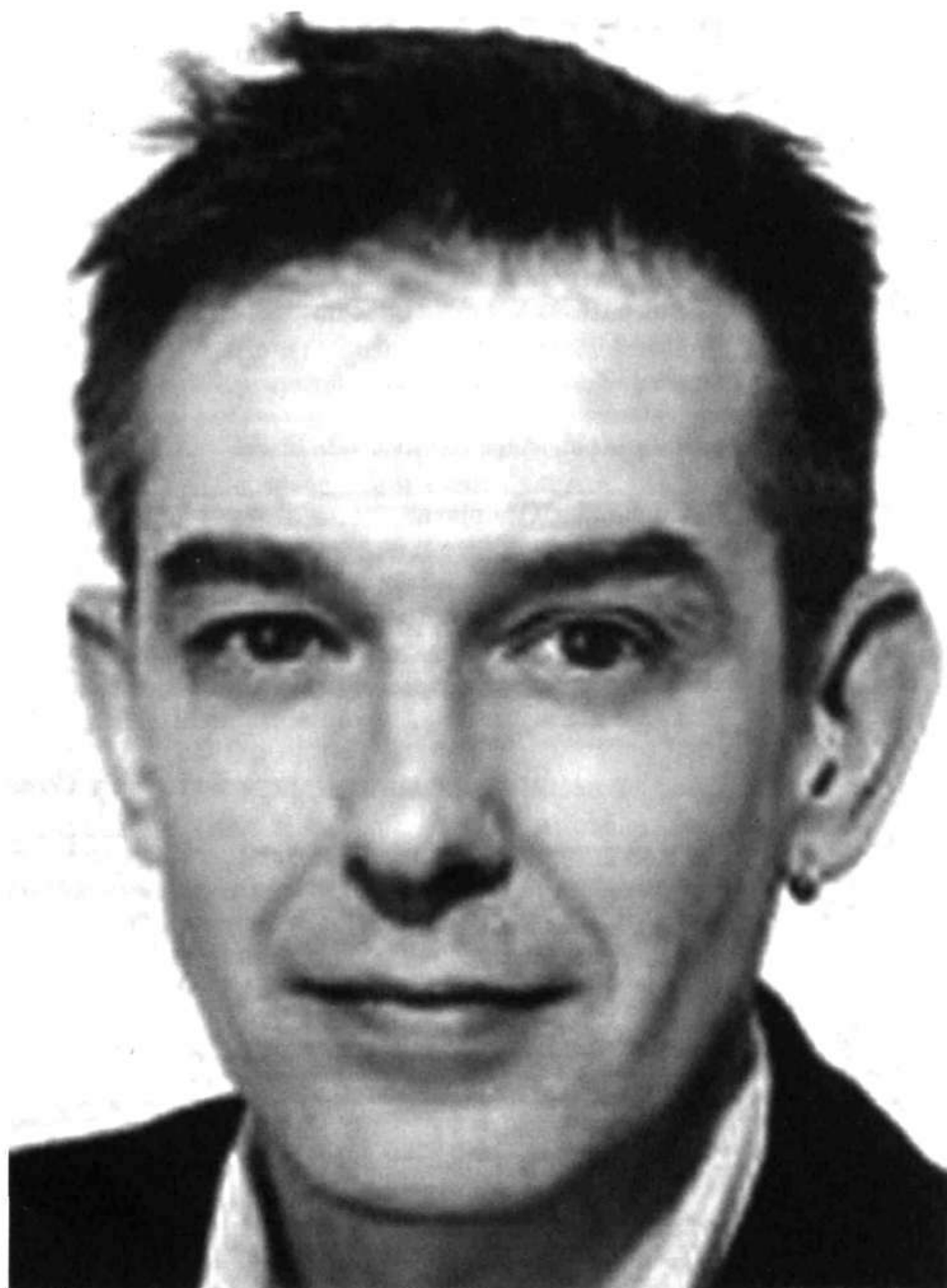

ULRICH PELTZER

Ulrich Peltzer se je rodil leta 1956 v Krefeldu, od leta 1975 pa živi v Berlinu, kjer je študiral psihologijo in filozofijo. Vsa njegova dela temeljijo na podrobni psihološki študiji posameznega značaja, še večkrat kar celotne generacije ali nekega mesta. Njegov slog je zgoščen, vendar tekoč tok le rahlo nanizanih drobcev, zaznav, spominov, katerih preplet pogosto šele ob koncu branja razkrije celotno podobo. V prvcu *Die Sünden der Faulheit* (1987) opisuje pet dni iz življenja mladega glasbenega novinarja, ki v objemu drog drsi v duševni in družbeni propad. Portret posameznika, ki je hkrati portret subkulture Berlina v osemdesetih letih. Sledil je obsežni roman *Stefan Martinez* (1995), jezikovno še bolj zgoščeno delo, ki zajema pravzaprav le dva dni v Berlinu, a posredno sega v preteklost vse do prve svetovne vojne. V romanu *Alle oder keiner* (1999) avtor opisuje postopno in komaj opazno preobrazbo upornikov generacije '68 v običajne, politično indiferentne in dobro situirane državljane.

Pričujoči odlomek je iz avtorjevega zadnjega dela, iz pripovedi *Bryant Park* (2002), ki je s svojimi 158 stranmi Peltzerjevo najkrajše knjižno delo. Fragmenti identitet in zgodb se pnejo med Berlinom, Mediteranom in New Yorkom, ki ga prav v času pripovedi pretrese 11. september. Delo je bilo deležno pozitivnih odzivov v medijih, avtor pa je za svoj opus prejel tudi številne pomembne nagrade in priznanja, med njimi štipendijo v okviru nagrade Ingeborg Bachmann leta 1992 in nagrado Anne Seghers za nemške ustvarjalce leta 1997. Trenutno pripravlja zbirko krajših proznih besedil, od katerih bo vsakokratni osrednji lik predstavljen skozi svoj specifični jezik, pa naj bo to nominalni slog pravnega diskurza ali uradniška nemščina.

Ulrich Peltzer

Bryant Park

Sarah sedi za kuhinjsko mizo s scenarijem na kolenih, v katerem so določene vrstice in odlomki barvasto označeni, sama jih je podčrtala in jim dodala popolnoma izmišljena znamenja za poudarke, na primer dvojno tildo, ki se steka v navzgor obrnjeno poševnico, ali kljukice, ki povezujejo zloge, in na konici katerih kraljuje majhen krožec. Simbol za čustvo, ki preveva besede na tem mestu, je rekla, drugje pa nekaj podobnega grški črki, prepolovljeni presti omegi. Nagnjeni nad besedilo – gola noga se nemirno pozibava –, ji kodrasti, kostanjevo rjavi lasje visijo z obraza kot zunanji rob zaprtega, bolj ali manj piramidnega lika, katerega osnovno ploskev bi lahko predstavljalo besedilo,

tanek zvežčič spetih listov, ki jih je porisala s kemičnim svinčnikom ali fluorescentnim flomastrom: nazadnje so odigrali skoraj petdeset predstav ameriške različice *Predsednic* Wernerja Schwaba, ki se je večini mestnih časnikov zdela vredna recenzije, navdušila pa kritika pri Observerju. Kopijo bi lahko priložili naslednji prošnji za javno podporo, poleg priporočila in strokovnega mnenja; kako visoko umetniško vrednost dosega to, kar uprizarja The no means laboratory, kako bogati tradicijo in hkrati pogumno kaže v prihodnost, ko predstavlja nekakšen forum za nove poglede.

Za Sarinim hrbtom skozi dvoriščno okno v kuhinjo prodira gosta siva svetloba, namizne svetilke ni prižgala, kakor da bi se tako lažje učila, kakor da bi računalniški iztis šele v senci njenega lasnega zastora, šele v obskurnem mraku zares razkril svoje skrivnosti. Zgodaj je še, komaj sedem je odbilo, okrog enajstih se dobi s kolegi na vaji, prostor so ugodno najeli v nekem občinskem domu.

“Boš kavo?”

“Zdajle ne.”

“Kaj drugega?”

“Tudi nič drugega, hvala, v redu sem.”

Pred bodečo žico, ki zamejuje zemljišče številka štiristo devetindvajset, stojita drevesi z redkim listjem, prostor za raženj in nizka, s strešno lepenko krita lopa, v kateri so stanovalci shranjevali kramo, prevezane kartonaste škatle, zaboje sadja in stare kovčke; ničesar dragocenega, ničesar, kar bi v primeru tatvine hudo pogrešali (splesnela skladovnica New York Review of Books). Takoj desno za kuhinjskim oknom se je dvigala rdeče rjava opečnata stena, ki je pripadala stranskemu krilu številke štiristo trideset, sobe spodnjih nadstropij so bile verjetno tudi ob jasnem vremenu enako mrakobne, zadušljiv zrak, ki ga mešajo naknadno na zunanje stene nameščene klimatske naprave, predvsem ponoči ozko dvorišče preplavlja zvok njihovega klokotajočega in šumečega vrtenja. Večina zaves je še zagrnjenih, pozno v noč so nekateri sedeli zunaj okrog zložljive mizice, kot vedno sta bila med njimi tudi hipija iz nasprotnega pritličnega stanovanja (lilije na polju, ptice na nebu). Včasih ju vidiš, kako popoldne postopata od trgovine do trgovine, moški in ženska nad petdesetim, ki nosita jopice, izvezene s steklenimi biseri in barvnimi obrobami, scefane kavbojke in zdaj poleti nizke sandale, kako poklepetata s tem ali onim, kakor bi bilo njuno življenje dolga mirna reka, ki ju brezskrbno nosi s svojo drugačno časovno mersko enoto, drugačno strukturo kot pri ljudeh okrog njiju, ki sta breztežna sredi stremuške četrti pričakovanj in ambicij, neskončnih telefonskih pogovorov in hipnotičnih tetovaž. Niti zvečer se ne umiri, bari in kavarne prepolni, naslednjega dne pa se komaj spravi na noge, še vsa odsotna in zaspana kot nekdo, čigar budilka je pozvonila ob nepravem času, na ulicah med osmo in deveto skoraj nikogar, razen zaposlenih, ki v naglo izparevajočih oblačkih parfuma in vodice za britje hitijo proti postajam podzemne, dobavitelj v pogovoru z lastnikom prodajalne: Sunny & Anne Grocery Deli & Flowers,

pred kovinsko ograjo Timpkins Square Parka stoji nekaj razmršenih brezdomcev, kakor da ne bi vedeli, kam s seboj, na katero od klopic, na zaplato trave ali pa naj se raje odpravijo dalje do East Riverja in z zelenjem zasajenega obrežnega nasipa, ki ga od mestnega sveta loči avtocestni nadvoz.

Požarne lestve, ki jih je že obsijalo sonce, mečejo prekrivajoče se sence, rebrast vzorec vodoravnih in navpičnih črt, ki včasih širše, včasih ožje plezajo po hišnih zidovih, migetajo v opoldanski vročini, kot bi jih kdo lahko nihal, kovinske mreže klinov in podestov. Pisemski nabiralnik Apt. 7 je bil prazen, nobene pošte za najemnike niti za njihove podnajemnike (c/o), katerih ime ni smelo biti nikjer napisano, saj bi ga kdo lahko skrivaj nesel na uho lastnikom, neki družini Feasley, ki je prebivala na Staten Islandu. Ženska mehiškega ali indijanskega porekla z gumijastimi škornji in gumijastimi rokavicami s cevjo splakuje pločnik pred številko štiristo štirinintrideset, zmanjša curek, kadar gre mimo pešec, z dolgim korakom odtekajoča voda, v kateri se mešajo ogorki in papirni odrezki *Nils je bil močan, tega se še spominjam, njegov videz nikakor ni ustrežal podobi nočnih senčnih pojav, ki se običajno potikajo po takšnih poslih, ničesar bledikastega ni bilo na njem ali begajočega, niti ni dajal vtisa, da bi bil sam svoj najboljši odjemalec, kakor tisti večno nosljajoči tipi, ki ti nemirno pogledujejo čez rame in niti sekundo ne morejo obsedeti pri miru. Malo večji od mene, z gladkimi, na čelo počesanimi lasmi, ki so ob straneh nekoliko zakrivali ušesa, s srjaco v barvi španskega bezga, ki mu je visela čez hlače, kakor da bi stopil s kakšnega ovitka za plošče iz šestdesetih in bi ga kdo prestavil v sedanost – v pripovedni nedovršnik, ki ga uporabljamo, ker nimamo drugih možnosti –, nalezljivo prepričan je bil sam vase, celo optimističen, vse bo šlo, če boš le malo zaupal to je odločitev vsakokrat, ko zjutraj zapuščaš hišo, da bi popil kavo, desno po deveti ulici do Vesele ali levo dol do kavarne na vogalu z Avenue A (s pogledom na čudoviti park), sicer brez sveže natisnjenih časopisov, zato pa mirneje in pogosto edini in prvi gost, ki si zlahka priboriš prostor ob oknu, kjer urejaš svoje zapiske, pogleduješ ven, izmenjaš nekaj besed z natakario, precej privlačno študentko psihologije šlo je za jadrnico, ki si jo je hotel Nils kupiti, da bi potem živel ob Egejskem morju, ponujal čarterske plovbe, če bi potreboval denar, s privezom v Parosu. Imel je že vsa dovoljenja, ki jih je potreboval za življenje kot kapitan, astronomsko navigiranje s pomočjo zvezd, kako vsakodnevno opazuješ sonce skozi sekstant, na kotni skali katerega lahko odčitaš svoj položaj, nekakšen sistem finomehanično obračajočih se zrcal. Stolpci števil na nautičnih tablicah, vetrovnost ki je dvakrat na teden delala v jutranji izmeni za bleščečim aparatom za espresso, Lydia, naročil je kolač, brioše in še drugo pecivo iz masivne visoke steklene vitrine, ki stoji poleg točilnega pulta, stare podolgovate jedilne mize s struženimi nogami, pred katero moraš počakati, da naročiš; potem pa nemoteno razmišljaš o svojem delu, razprostreš papirje, preučuješ rodbinska debela z oštevilčenimi imeni, ki vodijo do zgodb, izpričanih dogodkov v življenju teh oseb. In se pozneje izrišejo v delu nekega avtorja, v tkivu njegove proze, trditve in trdnega dokaza.*

Nekaj napišeš, na gornji rob nekega lista, nekaj drugega prečrtaš, dopolniš strukturo besedila, rišeš možice in kadiš. Pogled na zgibanko žepnega kalendarčka pove, da se časovni načrt sesipa in kako moteno je občutljivo ravnotežje med mesečnimi prihodki, dovoljenjem za bivanje in raziskavo, ki si si jo naprtil sam, utrujajoče brskanje po mikrofilmih in CD-romih, na katerih so shranjeni arhivi, krstne bukve in župne kronike, razpadanje z vsakim dnem napreduje, vse se tako rekoč diametralno razhaja, kakor bi nenavadni magnetni pol odbijal tri naboje hkrati, stanje na računu, vizum in knjižni projekt, opombe in dokaze. Bolje, da o vsem tem ne razmišljaš, da zapreš koledarček in ga spet pospraviš v mapo, Lydia kozarec za kozarcem podrži proti svetlobi in s karirasto krpo z njih briše proge ali motne madeže, ki jih pušča pomivalni stroj, priteče neki Paco, poljubček levo, poljubček desno, ki skrbi za sendviče, vmešana jajca in vafle, v predeljenem prostoru za jedilno mizo, nosi pekovske hlače in bleščeče belo majico. Kaj, ko danes ne bi ničesar počel? Da si ne bi več kvaril oči z migetajočimi zasloni, temveč – kakor da bi poizvedovanja razglasil za končana, in pika – pohajkoval po mestu, se s podzemno odpeljal kam v neznano, na Coney Island morda, v opuščen zabaviščni park, do živalskega vrta v Bronxu, kjer še nisi bil, ali pa le posedal v kavarni, prodajal zijala, kakor se reče, in zabijal ure z nekaj ledeno mrzlimi pivi, ki ti sčasoma omračijo glavo, prijetno utrujen postaneš in brezskrben. Ne izgubljaš več misli zaradi tega ali onega, preprosto si tu in srečen. Česar si ne dovoliš, kadar si zavezan različnim donatorjem in podvržen rokom, ko te poleg tega žene še nekakšno častihlepje, ki življenje spreminja v vrsto preizkusov, vmesnih poročil in sklepnih strokovnih mnenj (poleg tega pa so tu seveda še objektivne okoliščine, ki jih ni mogoče kar tako pozabiti ali preprosto potlačiti, če za spremembo na stvar pogledaš povsem realistično). ŠŠŠe en kapučino? od daleč zakliče Lydia, nobenega kapučina več, čas je, da se z avtobusom odpraviš do knjižnice, da si zagotoviš rezervirano mesto ob enem izmed čitalnikov, teh trideset ulic se raje pelješ *over-* kakor *under-ground*, da si lahko med vožnjo ogleduješ okolico (kakor se v neki zgodbi Denisa Johnsona pred očmi Fuckheada, norega pripovedovalca, avtobusno okno spremeni v prazen okvir, v katerem se pojavljajo nove in nove slike, nekakšna diaproyekcija med utripanjem njegovih vek), ne le mimobežnih zidov in semaforjev v poltemi za nejasnimi odsevi vagonskega okna.

V tem času sta prišla še dva, morda trije gostje, ki bi radi zajtrkovali, pred vsakim na mizi košarica s kruhom in pribor, medtem ko začne peti nežen, skoraj krhek ženski glas, brez dvoma Kristin Hersh, ki je očitno Lydijina jutranja favoritinja, kajti že zadnjič je poslušala to ploščo: *it's not my fault, it's not my fault you don't love me when I'm drunk* pomaha mi, ko odhajam in sem pod težko keramično skodelico zataknil vogal bankovca. Nekoliko poživljen *I'm wiped, I'm so tired* je pa ulični utrip v tem času vendarle postal *carry me*, po prekratki noči bodo pred trgovinicami spet razpostavili stojala z razglednicami, cenenimi sončnimi očali in nakitom, police z goro zgoščenk in videokaset, jasnovidci bodo za turiste polagali svoje karte, uslužbenca izpostave z

napisom Tukaj-vnovčujemo-čeke kadita in stojita na počenih cementnih ploščah pločnika pred svojo pisarno na trgu Astor Place; ruski čevljar nekaj hiš dalje (ob nakupu vezalk z raztezanjem rok nakažeš njihovo zeleno dolžino) šiva podplate, avtohtoni, tradicionalni frizer poleg njega zgodnji stranki pravkar s strojčkom striže lase na zatilju (poceni vojaška frizura brez pranja ali kakršnih koli obrednih japonskih masaž lasišča). Krvni obtok četrti se počasi spravlja v tek, nabira hitrost za nov obrat, podoben včerajšnjemu, pa vendarle tudi drugačen, z odstopajočimi podrobnostmi, ki se jih zaveš šele pozneje, kakor tudi tega, kaj morda pomenijo, notranja in zunanja plat, znamenja, ki bi jih lahko bil že prej razbral s stvari in podob kakor iz šolske čitanke, če bi zares obvladal njihovo govorico. Ulice se bodo kmalu napolnile, okrog trga Saint Marks Place, na avenijah A in B potem običajna, za zunajstojčega opazovalca brezciljna popoldanska gneča, gruča ljudi se prerivajo po ulicah Allen-, Orchard- in Essexstreet, nihajo sem ter tja, kakor bi bile pod vplivom močno spremenljivih vremenskih pojavov, zračnih tokov *the crowds upon the pavement* šele ponoči razpadejo na manjše skupinice, ki se selijo od bara do bara. Največ živcev te po besedah Lynn, točajke v Meow Mixu, stanejo tisti, ki pijani navalijo v lokal, tik preden ga zaprejo, in hočejo žur, čeprav so pipe za točenje piva že sneli, mahajo s svojimi newjerseyjskimi dolarji, kakor bi bili kje v Tretjem svetu.

...

Trenutek, v katerem se ladja loči od brega, ko se med ladijski bok in obrežni zid vrine pas vode, da nisi več na trdnih tleh, ta občutek. Kakor da se ne bi premikal sam, temveč bi se odmikala obala in plula v vse bolj temno večerno nebo (bilo je okrog devetih). Mesto, ki plava proč, se zdaj v polkrogu razpre pred tvojimi očmi, na pobočjih zaliva sivo-rjavi kvadri s stoterimi in tisočeriimi belkasto svetlikajočimi se pikicami, nad njimi grad, na promenadi vzdolž morja migetajoča sled žarometov (pozicijske luči, dolge luči, brez luči; avtomobili, motorji, skuterji), ki so vsi namenjeni v isto smer, v središče: Piazza Municipio in Piazza Garibaldi, Via Toledo in Corso Umberta Prvega. Neka neonska reklama je zeleno žarela s strehe ene izmed redkih stolpnic v bližini, Jolly-Hotel, še neka druga blagovna znamka in utripajoč napis podjetja Martini. Skladišča so drsela mimo, pretovarjališča in žerjavi, nato vrsta vojaških ladij, ki so bile zasidrane počez druga ob drugi, močan halogenski žaromet je osvetljeval neki dok, v katerem so varili in tolkli s kladivi, videl si iskre, kako se krešejo, iz daljave si pridušeno slišal posamezne udarce. S trzljajem, ki je stresel celotni trup Piera della Francesce, so hkrati zahrumeli vsi motorji in trajekt je odplul med zdaj že enakomernim dizelskim bučanjem. Veter ti je vel v obraz, razločno si čutil, kako ti paluba vibrira pod stopali. Kolikor bolj je trajekt dosegal odprto morje, tem tesneje so se strnile lučke na kopnem, se začele stapljati, dokler niso bile pred temnim ozadjem gora le še nekaj nejasnega, svetlikajoča se točka na obzorju, ki jo je hip za tem pogoltnila noč.

Dolg ozek hodnik, z zakovicami spete kovinske stene. Vodil je s krme, ob ograji katere smo stali, do prostora za palubne potnike (naslanjači in kavči iz umetnega usnja), v ozadju bar in še naprej majhna jedilnica s pritrjenimi mizami in sedeži *prosim, ne umri, sem dejal neslišno, neslišne so bile besede v mojih ustih, le premikanje ustnic, medtem ko sem brez prestanka božal njegovo roko, ki je počivala v moji, gosto poraščena nad žilami, ki so izstopale kot kabelski vodi* pasta in risotto, scaloppa milanese; jedla sva, saj sva imela dovolj denarja, celo torbo. Ko nama je Edoardo ob točilnem pultu naročal konjak in kavo, je zagledal Raffaello, ki je dremala na bližnjem barskem stolčku (hej, Raffa, je glasno zaklical mladi ženski, za katero se je zdelo, da je zaspala) z odprto denarnico v naročju, kakor da bi med plačevanjem svoje pijače (campari-soda) nenadoma odjadrala proč, toliko da je še lahko odprla denarnico, ni pa mogla več vzeti iz nje nobenega bankovca, nobenega kovanca, completamente stonata (si muore dell'eroina, si muore del'lavoro, che cazzo ce ne frega, se muere Aldo Moro). Edoardo je stopil do nje in ji dvignil glavo, hej, Raffaella, zbudi se. Trajalo je nekaj časa, preden se je odzvala, preden se je toliko zavedla, da ga je prepoznala, brata svoje prijateljice Agnés, ki – kar sem medtem že vedel – je tudi sama imela težave z določenimi toksičnimi substancami *veke so mu potrzavale, čelo se mu je nagubalo, kakor da bi napeto razmišljal, kaj pa je, sem vprašal, si česa želiš, ti kaj prinesem? Zasopel je, a ni odgovoril* zenice kot glavice bučik, lep strup v telesu, to je moj prijatelj Stefan, in to Raffaella, hodila sva na isto šolo (odkar je bila z Giorgiem, je Raffaella prihajala čez morje le še zato, da bi obiskala Agnés in nakupila robo, ponarejeni recepti, ulični prepiri, nembital in kapljice kodeina. Njena mlajša sestra Salvatrice, ki ji ni bila v ničemer podobna – ne po velikosti, ne po barvi las niti po značaju, kakor da bi imeli različne starše –, je od pomladi do konca sezone delala na otoku kot natakara v neki piceriji, ki se je imenovala Il Gabbiano (Galeb), v kamniti peči pečeno testo, sveže nabrane školjke, ribe, polnjene z vejicami rožmarina in kaprami). Najbolje bi bilo, pravi Edoardo, če jo spraviva na enega od kavčev ali primakneva skupaj dva naslanjača, da bo lahko udobno počivala do pristanka, daj, pomagaj mi, moj gobec (minchia), je trda *kar zaspi, sem zamrmral, tudi sam sem precej utrujen* nato sva odšla na palubo, kadila, tiho zrla v vodo, na kateri se je mlečno zarisovala drobeča se luna *prehoda nisem opazil, neslišno je šel prek (morda pa sem ob njem tudi za hip zakinkal), nikakršnega poslednjega krča ali česa podobnega, zadnjih besed, kakor jih v filmu ali v romanu kot oporoko sinu ali zanamcem izrekajo, šepetajo, dahnejo, kakor bi življenje preprosto usahnilo v veliki izčrpanosti, njegovo telo pa je bilo ob koncu prešibko celo za to, da bi občutilo bolečino (tudi zaradi morfija, ki ga je dobival), le še stvar oblike, medel spomin telesa na lastne funkcije, ko še bije srce in vsaj vsakih deset minut enkrat vdihneš,*

dokler telo dokončno ne pozabi, kakor pozabiš davno navado, ki je sčasoma izgubila svoj namen in se zdaj ukvarjaš s povsem drugimi stvarmi, ki se ti zdijo pomembnejše, ali vsaj v tem trenutku zanimivejše. Prvič in zadnjič v življenju

sem ga poljubil na ustnice, sklenil – to sem storil – njegove dlani nad odejo, kakor bi se tako spodobilo, mu privzdignil glavo v zatilju in mu počesal venec las s krtačo, ki sem jo našel v nočni omarici, do vrha zapel gumb na gornjem delu pižame. Nato sem v joku legel poleg njega na posteljo, sivi šopi dlak, ki so mu rasle iz ušesa, obrnjenega proti meni, in iz nosu, tanke veke nad zaprtimi očmi (kakor bi mi hotel prihraniti, da bi mu jih moral zatisniti). Poteze njegovega obraza, ki so odstopale od bele stene, izrazit nos z razširjenimi porami, visoko čelo in par ozkih ustnic, okrog katerih sta se levo in desno v kožo zarisovali globoki gubi.

Popil sem kozarček žganega z glavno sestro oddelka, ki me je povabila v svoj prostor – treba je bilo izpolniti formularje, od tam sem tudi poklical pogrebni zavod, ki mi ga je priporočila kot zanesljivega, obvestila, nosači krste, cvetje. Seznam ljudi, ki jih je treba povabiti, sorodnike in prijatelje (interesno društvo otroškega in mladinskega hokeja), nekdanje poslovne partnerje, sosede. Osmrt-nice v lokalnem časopisju, dve vrstici Rilkeja nad njegovim imenom in podatki, označenimi z zvezdico in križem: Tako si velik, da me skoraj ni, če se v bližino tvojo le postavim. Prodal avto, precej novo kuhinjo, kovance, usnjeno sedežno, drugo je zastonj odpeljala neka dobrodelna organizacija. Pojma nimam, koliko je bilo vse skupaj vredno, pribor in posoda, komode in preproge; Gerlindin nakit še imam, kot neke vrste poslednjo rezervo, v kletnem trezorju berlinske Volksbank na Herrenplatzu sem ga zabarikadiral v sef, do katerega ima polega mene z ustreznim ključem dostop le še Evelin

*kar ostane, so zgodbe, nekdo, ki jih pripoveduje,
najprej to, potem še tisto ali ono, kakor ti prihaja na misel*

Vulkanski stožec, ki se v daljavi dviguje iz morja (kakor da bi plaval na njegovi skoraj negibni gladini) in ga obdaja svetel megleni venec, s tanko dimno zastavico nad konico. Na pobočju stoji cerkev, videti je bele, kockaste hiše, plaža okrog betonskega priveza je črna. Droben črn pesek, ki prekriva tudi večino cest na otoku.

Z Raffaello, ki je bila spet približno pri sebi (ob šestih zjutraj), sva odšla do njenega fanta Giorgia, ki naju je napotil k Bartolomeu, ki da ima še nekaj prostora, prazno nadstropje v zgradbi za Pensionom Roma.

V vratih in oknih obeh sob ni bilo več šip, nobenega pohištva ni bilo niti elektrike, dve vzmetnici – za kar je dobri Bartolo, ki so ga vsi imenovali Trottolone (pojoča vrtavka), zahteval tri tisoč lir na dan, tedanjih osem mark. Hladna čista voda iz cisterne, okrog in okrog balkon, ki je bil deloma že podrt.

Zunaj stopnice brez ograje, luknjičasti štrclji stebričkov so poganjali iz zidu, ki je obkrožal verando, nekdanji lastniki so zdaj živeli v Avstraliji ali Ameriki (preden se je začel prebujati poletni turizem, denar za pokrajino, enakovredna kupčija).

Rožnata, modra in bela, tri različne barvne plasti se prekrivajo na ponekod odpadajočih slojih ometa. Spodaj se kaže zid, tla so obložena z modro-belimi ploščicami, v kuhinji ni drugega kot ogromno odprto ognjišče poleg vhoda,

sajasto počrnela stena. Družina je kuhala v loncu, ki je na verigi visel nad ognjem, cmarilo se je vse v enem.

Trstičevje in žuka, vijolične in turkizne bugenvilije, pred belo poapnjenim vrtnim obzidkom je stal plameneče rdeč, rahlo rebrast kelih hibiskusovega cveta.

Če si dvignil žaluzije na vratih, ki so vodila na porušeni balkon, si lahko z enim samim pogledom objel ploščate strehe, grmičevje, kakteje, električno postajo, ki je brnela noč in dan (dimnik, oljna cisterna in generator v neki lopi), morje, ki je na obzorju prehajalo v nebo, ploskve, ki so se zabrisovale v sopari zgodnjega jutra.

Tla so se zatresla vsakokrat, ko je izbruhnil vulkan, veter je nosil grmenje (2 h 44).

Minevali so dnevi, tedni. Nekoč so me karabinjerji poklicali na zagovor v svojo postojanko, od česa da živim, je vprašal načelnik, učil bom surfanje, sem odgovoril, prepleskal kakšno hišo, verjetno že kar jutri, kajti nikomur ni bilo treba vedeti, da imava dovolj denarja (spor z Edoardom zato, ker se je nekega večera pred Irene in Chiaro postavljaj z najinimi posli in svojimi zvezami, ki so segale do Berlina in Londona. Svoje prste je imelo vmes ljubosumje, intriga, ki jo je napletal proti meni in Chiari, pri čemer se je posluževal Elene, katere mož je sedel v Palermu, zasačen pri nekem delu).

Maj, junij, julij. Sreča, bi lahko rekli, v neki drugi sedanjosti, v prostoru neke druge pripovedi. Stavki, ki jih bereš, besede, ki jih imaš v glavi, podobe, besedilo lastnega življenja, resničnost (2 h 59). Če bi moral poročati o samem sebi, zapolniti vrzeli v zgodbi, zakaj sem takrat sploh odšel? Nekega dne sem rekel Chiari, da moram spet nazaj. Da gre za to, da poiščem neki odgovor (3 h 04).

Pika. To bi bilo zaenkrat dovolj, utrujenost, jutri bo še dovolj časa, da nadaljujem s pisanjem. V naslednjih dneh še tisto, kar manjka. V usnjeni mapi tiči prazna prosojna plastična mapica med dvema ali tremi drugimi, v katerih so zapiski in izvlečki, življenjepisi, ki sem jih danes ali včeraj prenesel iz elektronskega arhiva Public Library, osnutki za uvod h knjigi. Sem noter sodijo ti listi, začetek brez konca, posamezni dogodki. Zdaj plačaš dvojni espresso in Martell, precej poln kozarec za konjak, v kakršnih tu strežejo vinjak, rdeče lakirane tapete na stenah kavarne, kakor da bi bila tu nekoč kitajska restavracija in pozneje prostora ne bi več prenavljali *preprosto vse popoldne z Edoardom, Chiaro in Irene, njeno teto iz Milana, sedeli na terasi, ki jo je pred žgočim soncem ščitila bambusova streha, pili Rapitalá, opazovali kuščarja, ki je negibno prilepljen v senci nekega zidnega parobka na ometu prežal na bogomoljko z izbuljenimi očmi zmerne cene in brez glasne glasbe* (iz zvočnikov nežno polzi glasba z zgoščenke Fugees). Vsi zvoki, kakor bi jih pridušil nekakšen filter, tudi na ulici, običajni hrup se je za nekaj ur umaknil v ozadje, le še redki avtomobili so na poti, in celo sirene, katerih valovito zavijanje sicer vedno veje sem in tja med hišami, so si, po vsem sodeč, ravnokar vzele odmor. Tako široka je, prva Avenue s svojimi sedmimi voznimi pasovi v smeri proti severu (druga seveda vodi proti jugu), tu in tam se ti zazdi kot

glavna cesta nekega provincialnega gnezda – ko ob njej zazevajo nezazidana zemljišča ali jo obrobijo nizke, največ dvonadstropne zgradbe, stanovanje nad trgovino, kakor da bi bil v kakšnem majhnem mestu v Teksasu (med polletnim študijskim bivanjem v Austinu nedeljski izleti na deželo z Billom in Shirley z German Departmenta), ne pa v središču zahodnega sveta. Kapitalizma, stroškov in koristi, tabelarično prikazanih vsot. *Your win will be my los*, zmage in porazi *škržati so neprenehno curčali v gošči trstičevja ob morju, v grmičih žuke pred verando, visokonapet predirljiv zvok, ki tako rekoč niti za hip ni ponehal* še en krog okrog bloka, na trgu Together Market ne desno v deveto, temveč mimo rdeče opečnate stavbe 122 Community Centra za križiščem dalje do desete, šele nato se obrneš proti vzhodu, jugu in zahodu, da končno pristaneš pred številko štiristo devetindvajset, kjer si živel pol leta. Že se svetlika nad drevesi in grmičevjem Tompkins Square Parka, ki ga od tod, s te strani prve avenije vidiš na koncu vsake prečne ulice, če se mu zdaj približaš *črna psica, ki se goni na nekih stopnicah, ki vodijo v visoko pritličje, sedijo mišičasti mulci, se frajersko naslanjajo na ograjo s štrnasto črno dlako, ki so jo že dneve preganjali* vendar se jih, kakor sem medtem ugotovil, nimam kaj bati (nekaj prostaških vicev na račun sprehajalca v jutranjem svitu) *je Edoardo s palico branil pred divjim tropom, ki se je med renčanjem umikal pred njegovimi udarci (Francescov jazbečarski pankrt), ponudil izmučeni živali zatočišče pri naju v razvalini in ji nadel ime Pelé* prispeš do Avenue A, nič ne pomaga, park, sončni vzhod in East River, kar bi pomenilo, da si pogledal zgodovini in sedanosti neposredno v obraz, da nimaš nikakršnih pretvez več.

Avenue A, križišče z deveto, kavarna, v kateri dela Lydia, je ob tej uri prazna in zapuščena. Kako pogosto sem bil tukaj notri in pil mlečno kavo, za zajtrk jedel rogljič z marmelado, če sem imel denar, pred seboj razprostrl svoje papirje, občasno natipkal nekaj besed na prenosnik. Znanstveno delo, veš, neke vrste biografska študija (prikimala je, se nasmehnila, da bi se kar zaljubil, in pospravila krožnik in skodelice). Kovinski roloji pred okni, vrata ponoči varuje masivna žabica. ŠŠŠe približno petdeset do osemdeset metrov, pa boš doma. Postopanje, brskanje, trgovina s ploščami, s fotografskim materialom, masažni salon. Sence požarnih lestev padajo na pločnik, zelena luč, ki jo mečejo tri vrstice neonskih črk iz neke temne izlozbe: PSYCHIC READER & ADVISOR, zgoraj na plastičnem baldahinu, ki je pritrjen na hišni zid, z rumeno piše *Call For An Appointment*. Če stopiš korak naprej, v šipi zagledaš svoj obris, zelenkasto ožarjeno figuro, ki nosi tanek suknjič iz umetnih vlaken, pod pazduho tišči mapo, verjetno ima v njej kakšne papirje. Kaj pa drugega? Nekakšne liste, kopije, zgodbe. Prvi stavek iz nič.

december 2000/november 2001

Prevedla Amalija Maček Mergole